

כי קאמר ר"מ נזדר נדבזה לא קאמר. דקרא לא איירי אלא נזדרים ולא נדבזה: והקטני כנדבוסם נדר בנויר ובקרנן. דאלמא שהכשרים נודרים והיכי מצינא לאוקמי כר"מ: ומסרלינן הני נדב. ופירשו רבותי דהך קושיא דזין הוא דהוא מזני לאקשווי לה אגופא דמתני' דהא מתני' משמע שאין הכשרים נודרין מדקמני כנדרי כשרים לא אמר כלום וזמר הכי קמני נדר אלא דמעיקרא דייק מתני' גופא דמפליג זין נדר לנדבזה מני וזמר דלוקי לה כר"מ דייקנן היכי קמני נדר. ואינו נראה לי אלא הי"ק בשלמא אי לא מוקמינן לה כר' מאיר מצינן לפירושי דנדר של כשרים מתוך שהוא צרזון גמור וכשר הדבר לעשות כן נדבזה מקרי ואע"ג דאי אמרינן הכי לא שמעינן ליה לתנא דמפליג זין נדר לנדבזה ולעיל אמרין בפשיטות מאן תנא דשני ליה זין נדר לנדבזה לעיל אמרינן הכי משום דקושטא דמילתא היא אבל הש"ס גופיה דחי לה לאידך גיסא ולומר דלאו רבי מאיר היא ולא שני לן זין נדר לנדבזה ומתראא מתני' שפיר אלא אי אמרת רבי מאיר היא היכי מיקרי נדר דקרצן נדבזה והרי כיון שאין הנדר ראו לכשרים אי אפשר שיקרא נדבזה: נדבזה נמי **דלמא אחי צה לידי תקלה**.

כי קאמר ר"מ^(א) **נזדר**. אסור בלשון נדרים דוקא קאמר: **אבל נדבזה לא אמר**. והיינו מתני' דקתני כנדבסם דכשרין נדרי בלשון נדבזה: והא קתני כנדבוסם נדר כו'. דמשמע דבלשון נדר קאמר: **דלמא אחי צה לידי תקלה**. דכי אמר בלי נדר הרי עלי קרצן אחי צה לידי תקלה דעבר משום כל תאחר: **נדבזה נמי**. כי אמר הרי זו קרצן אחי צה לידי תקלה לידי גזיה ועבודה א| אבל צבל תאחר לא דכל היכא דאיתא זי גזא דרחמנא איתא: ופהללן. מתני' דקתני נדבזה מותר כגון דעביד להלל דמקדישה בעזרה דתו לא אחי צה לידי מעילה: **נדבזה דנוירוס מאי איכא למימר**. היכי עביד דלא לימי לידי תקלה דקתני נדב זנויר דמותר דכשרים מתנדבים בזוירות: **סבר לה כשמעון הלוי**. דמזויר לשם שמים כאותו שבא לפני שמעון הלוי: **לא אכלתי אשם נויר טמא**. דזויר שמיטמא מציא אשם ואח"כ מונה ימי נזירות אחר ומאותו אשם לא אכל. וטעמא מפרש לקמן: **צא לפני אדם אחד**. שצא להקריב קרצן נזירותו ולגלגא שערו: **ופחו יצרי עלי**. מתוך שראיתי צמים לזרתי כל כך נאה נתגבר עלי יצרי ובקש להציאני לידי מעשים רעים לטורדני מן העולם: **אמרתי לו**. כך אמר בעצמו: **עליך הכסוב אומר איש כי יפליא כו'**. דהיינו לה' לשם שמים: **דאחי על חטא**. שטימא עצמו וכיון דאחי על חטא הוא א"כ לא צעיי למיכל שום קרצן חטאת. אלא היינו טעמא דלא אכל אשם זויר טמא: **כשהן סוהין**. מתפחדים כמנו ופחדת לילה ויומם (דברים כח) ומתרגמינן ותהית. כשהן כועסין נודרין שאין נודרים לשם שמים אלא לשם כעס מנורין עצמן: **וכשהן מטמאין**. דאחא טומאה וסתרי להנהו יומי נזירות וצבו למימני יומי נזירות אחר וריצה עליהן ימי טומאה דשמא מיטמא פעם אחרת וצעי למיסתרי כל הני יומי נזירות ומתחרטין בעצמן שנדרו וכיון דמתחרטין לא הוי נזירות אפילו

לש"ש ונמצאו מציאין חולין לעזרה ומשו"ה לא אכל אלא מזה דודאי לש"ש הוא דעבד: **א"ה אפי' זויר טהור**. דללמא מתחרט על נזירותו ונמצא מציא חולין לעזרה: **בזויר טהור**. ליכא למיחש דמתחרט דכיון דלא נטמא ולא רבו עליו ימי טומאה ודאי לא מתחרט. ואי אמרת אפ"ה הוא מתחרט דאינו יכול לעמוד בזוירותו להא ליכא למיחש דאי לא דאמיד בנפשיה קודם שנדר דיכול לעמוד צו לא הוה נדר ולא מיתחרט כל היכא דלא נטמא: אפילו

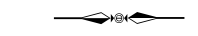
דנזויר אינו נעקר בחרטה אלא על ידי התרת חסם אלא כעין חולין בעזרה וה"ה נמי דלא הוה אכל קרבנותיו שהציא אחר שמהו נזירות טהרה דכיון שנחטרט בטומאתו ואף קרבנות סוף נזירות הם כחולין בעזרה אלא נקט אשם דפסיקא ליה לפי שאין מיר טהור מציא אשם אכל זה שהיה זדיק גמור הוה קיס ליה ביה שלא נחטרט בהארץ ימי טומאתו: תני גרוב. ואע"ג דבדקא כמיז מזור נדבזה נמי קמי מזור דלאו אורחיה דקרא למימר תמיד:

- מסורת הש"ס
- (א) [פסחים סו:]. (ב) זויר ד: [מוספתא שם פ"ד]. (ג) [מנחות ק"ו]. (ד) [בראשית מט].

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה כי קאמר ר' מאיר אסור בגדר בלשון:

הגהות מהר"ב
רגשבורג

[א רש"י ד"ה נדבזה נמי וכו' אבל צבל תאחר לא וכו' צבוסא קמימא דריה דף ד איתא להדיא דלף נדבזה עובד צבל תאחר. וכבר הכנישו מזה בשו"ת פנים מאירות מ"א סי' נט. ובשבות יעקב ח"ב סי' ג יעו"ה שם מהרש"ו:

פירוש הרא"ש

כי קאמר ר"מ בגדר בנדבזה לא קאמר. ולהכי תנא נדר לאפוקי נדבזה: ופריך לוי משמע לה דמשום דתנא נדר צא למעוטי נדבזה והא קתני כנדבסם נדר צנויר ובקרנן והאי נדר ע"כ נדבזה היא משום דכשרים אינן נודרין: ובשני תני גרב. ודך התנא לטעות זין נדר לנדבזה אבל לעולם לא קרי לנדר נדבזה: מ"ש נדר דלא דלמא אחי צה לידי תקלה כל תאחר נדבזה נמי דלמא אחי לידי תקלה למעול צה: בהלל חוקן. ראוני מפרשים שפירושו וכיון דמשכחת לה נדבזה בכשרים כי אמר כנדבסם נדבבת כשרים לידי נדבזה כיון דאין דכשרים אינן מתנדבים אט און הכהמה עומדת בעזרה כי אמר נדבבת כשרים לא אמר כלום אלא כשהמה עומדת בעזרה: שאגלהך לשמיים. שאקבל עלי נזירות ומיהא תגלחתי לשם שמים: עליך אמר דאחי על הבטא. ונגמי הוא לאדם משום לאטול דבר שקרב על חטא: בל אשמות נמי. וכ"ש חטאות אלא משום דאיירי באשם נקט אשמות: בשחן תרוהן. נהלין על פורענותם ותולין אותו בעונותיהם ומתהרין משוכה בלגס ונודרין: ונמצאו מביאין חולין בעזרה. לאו דוקא חולין בעזרה דהמזר ג"כ

כב א מיי פ"ג מה' נדרים ה' כג ופי' מה' נזירות הלכה יד טוש"ע י"ד סימן רג סעי' ז:

תורה אור השלם

1. דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם איש או אישה כי יפלא לגדר נדר נזיר להזיר ל': במדבר ו ב

מוסף רש"י

שלא מעל אדם בעולתו. שלא היה שותם זין הקדישה לשמיטה שצינא צה לידי מעילה (פסחים סו). תלתיים. לשון תליים (שח"ש ה יא). בבבואה. דמות קלמטר פנים (קדושין ט). ופחו עלי יצרי. ומחר עלי יצרי והנאני לידי הכסור (נדר ד).

תוספות

והא קתני כנדבסם. מונה

דמתני' מיקשי ליה דקתני כנדבסם והזרי קתני נדר וי"ל דלון הי' ושבויא מנח כל: כהלל חוקן שבביאין בעזרה. וא"ת אכתי היכי קרי ליה נדבבת כשרים הא ליכא שמיטא כ"א כהלל כשהמה עומדת בעזרה ומתני' משמע צבל ענין ועוד דהא מינח נדרי קרצן אכל נדרי דקונן כגון שאורי ככר עליו התם לא שייך טעם זה ואומר הרי"ר אליעזר כיון דכשרים מתנדבים צום כל בעזרה גם חון לעזרה נמי תפיס שפיר דנדבזה בלשון זה ואף על גב דכשרים לא מתנדבים כה"ג אבל נדרי כשרים לא הוו כלל בשום זד אף כשהיא בעזרה נמי איכא חששא שמא תמות ויהא חייב בחחריות ואחי לידי תקלה דבל תאחר הלכך נדרי כשרים לא אמר כלום: בשחן תרוהן נודרין. מוהין לשון ומוהא על הראשונות כלומר כשהן מוהין בעונותיהם וזאגין מן היסורין נודרין להגין מן היסורין וכשרים עליהם ימי טומאה מתחרטין:

צמת שקומר מנינו ומציא קרצן ומונה כתחלה: **ופחו יצרי עלי**. מיהר מל' פחו כמיס' ובקש לטרדני מן העולם ליתך אחרי מראה עיני: **נויר להזיר לה'**. שנוירתו לשם שמים: **משום דאחי על חטא**. שנטמא: **כשהן סוהין נזרין**. כשהן מתחרטין על מעשיהן הרעים: **ורצין עליהם ימי נזירות**. שמתחלה לא נתכוונו אלא לשלשים יום: **מציאין חולין לעזרה**. לאו דוקא שכל זמן שלא התירן חסם נזירותן קיימת וקרבנותיהן חובה עליהן אלא כעין חולין קאמר שמתוך שאין כוונתן ראויה אף קרבנותיהן אינן ראוין.

אין גצרא שצא מן הדרום ליכא למיחש להכי שכיון שהיתה כוונתו כל כך ראויה צתחלה און סהדי שלא נחטרט: תני

דנזויר אינו נעקר בחרטה אלא על ידי התרת חסם אלא כעין חולין בעזרה וה"ה נמי דלא הוה אכל קרבנותיו שהציא אחר שמהו נזירות טהרה דכיון שנחטרט בטומאתו ואף קרבנות סוף נזירות הם כחולין בעזרה אלא נקט אשם דפסיקא ליה לפי שאין מיר טהור מציא אשם אכל זה שהיה זדיק גמור הוה קיס ליה ביה שלא נחטרט בהארץ ימי טומאתו: תני גרוב. ואע"ג דבדקא כמיז מזור נדבזה נמי קמי מזור דלאו אורחיה דקרא למימר תמיד: